

vraa
HØJSKOLE

ÅRSSKRIFT 2024

INDHOLDSFORTEGNELSE

KÆRE VENNER AF VRÅ HØJSKOLE	3
FRA ELEV TIL LÆRER	5
PISS BLOOD	7
TILLYKKE MED DAGEN!	9
HOLDING A TEDDY BEAR	11
BESAT AF KERAMIK	13
I KUNSTENS TJENESTE	15
MIAS GRUNDLOVSTALE	17
TÆNK NYE TANKER – HURTIGT	19
LYSFEST OG SOMMERKJOLE	23
VELKOMSTTALE EFTERÅRSMØDET	27
POLKE, DAN-CAKE OG BRAS	31
FRITIDSINTERESSE FOR SJÆLEN	33
10 LONDON TERRACE	34
FRUSTRATION, TVIVL & FEDE BEATS	37
ET MIRAKEL I FOTO	39
ÅBNINGSTALE TILBAGEBLIK	40
ELEVER FORÅR 2024	42
ELEVER EFTERÅR 2024	44

Redaktør: Lars Vestergaard. Forsidefoto: Ann Sofie Jensen. Korrekturlæsning: John Schmidth

KÆRE VENNER AF VRÅ HØJSKOLE

2024 har været et år fyldt med liv, latter og læring på Vrå Højskole. Igen har vores gamle bygninger genlydt af sang, mere sang, samtaler, kreative eksperimenter og nysgerige spørgsmål. Vi har haft elever fra hele landet – og fra store dele af verden – og fælles for dem alle har været modet til at åbne sig for nye oplevelser og nye mennesker.

2024 blev et lidt specielt år for Vrå Højskole, da vores forstander Anne Friis valgte at op-sige sin stilling af personlige årsager, men det fantastiske fundament, hun nåede at få skabt, vil blive ført videre i Vrå Højskoles ånd.

Vrå Højskole har altid været et sted, hvor fællesskabet bliver vægtet højt, og hvor der er stort fokus på at løfte et socialt ansvar. Sådan var det også i 2024, og sådan vil det være fremover. Fra morgensamlinger, der åbner mod verden, og rundkredse, der lukker os trygt inde, til sene aftener med højskolesangbogen og hyggestrik, vil vi insistere på at møde os selv og hinanden i en rummelig og utvungen atmosfære. Det har 2024 virkelig mindet os om.

Vores værksteder har været fulde af liv og kreativitet, og eleverne har udforsket sig selv gennem fordybelse. Det har ført store sejre og gennembrud med sig – ikke mindst i foto, hvor et par elever knækkede en næsten umulig opgave, hvilket du kan læse meget mere om i dette årsskrift – men også mindre og mere personlige succesoplevelser har løftet selvværdet og ud-synet til verden.

Vrå Højskole har også i 2024 været samlingssted for mange gæster udefra, og vi vil fortsat byde alle interesserede velkommen på vores gamle skole – bl.a. gennem vores 'foredrag og fællesspisning', åbne arrangementer og frivilligweekender.

Så tak til alle jer, der har været en del af Vrå Højskole i 2024 – elever, ansatte, gæstelærere, samarbejdspartnere og venner. I gør stedet levende. Vi glæder os til at åbne dørene for nye hold, nye tanker, nye venner og nye møder i 2025.

Med varme hilsner

Alle os på Vrå Højskole

Mia fra de første uger på Efterår 24

Koncentreret keramikarbejde

Fanget af vores dygtige elever på et 170 år gammelt kamera

FRA ELEV TIL LÆRER

Af Mia Fallgaard Nielsen, ungelærer på Vrå Højskole

Mit forhold til Vrå Højskole startede i foråret 2023, da jeg kom på besøg og fik en rundvisning af den tidligere forstander. Allerede der blev jeg vild med stedet og havde bestemt mig for at blive elev til efteråret. Jeg var elev på højskolen i to semestre, som var et af de bedste år, jeg har oplevet. Mit andet semester var helt klart det bedste for mig, da jeg rigtig kunne blomstre op som et nyt, selvstændigt menneske fyldt med gåpåmod for livet. Jeg havde pludselig fundet min plads og mit folk – de folk, som havde de samme interesser som jeg. Jeg var ikke længere "pigen med en bedstemor gemt i sig," bare fordi jeg elskede at strikke og male.

Da vi nærmede os maj 2024, kunne jeg mærke, at jeg ikke var helt færdig med højskole. Jeg spurgte derfor den tidligere forstander, Anne Friis, om jeg kunne arbejde på skolen i sommerferien som opvasker og til rengøring. Da det var på plads, snakkede vi om min fremtid. Jeg har altid haft en drøm om at blive lærer og samtidig arbejde kreativt. Jeg blev derfor ansat som ungelærer efter sommerferien, hvor jeg skulle undervise i smykker sammen med Stine Flyvholm og i Strik, Vævning og Tufting med Janne Kjærgaard og Stine Flyvholm.

Starten på efterårssemesteret var rimelig hård. Jeg skulle lige vænne mig til at være lærer. Der gik dog ikke lang tid, før det hele var bedre, end jeg havde forventet. Både i smykker og i SVT gik undervisningen ud over alle mine forventninger. Overgangen fra elev til lærer i SVT har været utrolig spændende. Det har givet mig mulighed for

at sætte ord på læring, blive bedre til at forklare mig og også forbedre mine egne færdigheder. Eleverne kommer med spørgsmål og ting, de vil lære, som jeg måske ikke har tænkt over før eller har prøvet, hvilket gør det mere interessant for mig og giver mig mere erfaring. Det giver mig også mulighed for at tænke dybere og studere processerne i fagene, og hvorfor de er nødvendige. Eleverne har også været gode til at se mig som en ekstra hjælp og finde min hjælp nyttig.

I dette semesters Strik, Vævning og Tufting har vi haft en stor del strikkere, mens foråret var præget af elever, der gerne ville tufte sig gennem semesteret. Ikke bare små bordskånere, men også store tuftede tæpper og vægkunst. Som elev i SVT blev jeg selv rigtig glad for at tufte, og der gik ikke lang tid, før jeg kastede mig ud i et stort projekt. Jeg endte med at lave et gulvtæppe på ca. 1,30 m x 1,80 m, hvilket tog mig næsten hele semesteret, men som også var det værd.

Vi har haft et hold med forsigtige, men flittige elever, der lige skulle have et lille skub for at få det sociale i gang i SVT, men som derefter hyggede sig sammen og brugte lokalet efter timerne. Dette efterårssemester har givet mig enormt meget, som jeg vil bruge både i min uddannelse og i mit personlige liv fremover.

Mia Fallgaard Nielsen

Nogle fra bandet Piss Blood

Nogle andre fra bandet Piss Blood

PISS BLOOD

Teksten er skrevet af to elever fra musikholdet, efterår 2024

For most of us music students, we had already decided to choose this subject for our Monday/Tuesday classes - not because the course description was particularly appealing, but because we each had a personal connection to music that we wanted to explore and develop. From the very first class, everyone came in with different goals for the semester. Some of us had experience, while others were picking up an instrument for the first time. Regardless of our backgrounds, we were all equally welcomed into the class.

The beginning of the semester felt a bit awkward as we got to know each other and adjusted to the idea that we'd be spending a lot of time together. The first two songs we played - *I'm on Fire* by Bruce Springsteen and *Rhiannon* by Fleetwood Mac - didn't quite click for us. We played them on repeat, and although they're great songs, they didn't feel like ours, leaving us with a slightly bitter taste.

Everything changed when Jimmy suggested we split into groups. That's when the band that would unite not only the music students but the whole school was born. Formed by Katharina, Frida, Zara, Caitlin, Mathilde, and Sofia, *Piss Blood* started playing the songs that brought them together: *You First*, *Believe in You*, and *Black Sheep* became the early highlights of the band's journey. Halfway through the semester, Kana, Norah, and Kazuki joined in, making it a true class-wide band. Together we all performed and became one. We'll always hold *The Chain*, *Roxanne*, and *This*

Feeling in a special place in our hearts.

But this incredible experience - the dream of all of us coming together as one band - wouldn't have been possible without the constant support of Jimmy. He was always there: during our long hours of practice, in the pep talks before performances, in the crowd cheering us on, and even on stage with us. Every Monday morning he welcomed us with a big smile, even when we didn't bring the same energy. The music room lit up with excitement every time he walked in. We're all so grateful for his commitment, belief in us and support every step of the way.

This experience showed us that music has the power to bring people together, no matter where we come from or what our goals are. It brings us back to the simple joy of playing an instrument or singing - just because we love it, and because we have fun doing it together. We'll always remember those Mondays and Tuesdays with love and appreciation for this beautiful class.

Katharina og Sofia / Students Fall 2024

Grundlovsdag var også en »blærdag«

Birgit S. Hansen holder tale

Jimmys guitarhold gav koncert

En flot og solrig dag med masser af spændende taler og udstillinger

TILLYKKE MED DAGEN!

Grundlovstale på Vrå Højskole af tidl. borgmester i Frederikshavn Birgit S. Hansen

Tillykke med dagen!

Hvad?

Plejer vi at sige det?

På Grundlovsdag? *Tillykke med dagen...*?

Vi er nok ikke så vant til at komme op i det gear af glædesparameteret, hvor vi siger "tillykke med Grundlovsdag". Men jeg er blevet inspireret af Norge, som laver en hel stor fejring på deres dag, den 17. maj. Med nationaldragter, med mad, optog og "gratulerer med dagen" til alt og alle. De er virkelig stolte og glade.

Er vi danskere ikke det? Jo – men vi er måske lidt mere cool i det. Jeg mener, at vi er mere uformelle og lidt mere afslappede i forhold til formalia.

Jeg fornemmer dog – og oplever det konkret med fem grundlovstaler i kalenderen i år – at vi i stigende grad bliver bevidste om værdien af Grundloven.

Kan det skyldes, at mange andre søjler vakler? Corona-pandemien, der tog benene væk under os, krig i Europa, krig flere steder, inflation, energikrise, klimakrise?
Ja... det tror jeg.

Så tak fordi I har besluttet at markere Grundlovsdag – at fejre Grundloven. Og tak fordi I har kaldt på mig.

Mange spørger, om vi ikke burde skrive Grundloven om. Bør vi ikke opdatere den – hente en ny version? Skal den ikke revitaliseres?

Svaret er: nej.

Grundloven er kun blevet ændret fire gange, siden den første blev underskrevet i 1849 – og det er der god grund til.

Den står på pæle af grundlæggende demokratiske værdier – og dem kender I: ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og foreningsfrihed. Men Grundloven hviler også på solide søjler: kirken, domstolene, retssikkerhed, religionsfrihed.

Begynder vi at kaste Grundloven op i luften og systematisk gennemgå den med henblik på en opdatering, er der stor sandsynlighed for, at "mange vil have noget med".

Er det farligt? Ikke farligt som sådan.

Men læg mærke til, at Grundloven er skrevet uden for mange detaljer – netop for at være fremtidssikret. Et demokrati hviler også på noget genkendeligt, noget forudsigeligt, noget trygt.

Ja, Grundloven kan ændres, når der er et markant behov – som fx med tronfølge-loven.

Men i disse tider, hvor uroen hersker, hvor krige raser i Europa og andre steder, hvor forudsigeligheden er lav – ja, der har vi brug for noget, der er støbt i beton. Det må vi gerne stå ved, selvom nogle hævder, at stilstand er tilbagegang.

Det kan også blive for spændende!

Jeg læste for nylig psykolog og filosof Svend Brinkmann, og han skrev, at når det buldrer omkring os – med kriser, krige, pandemier, diktatorer – så er det bedste råd (og jeg citerer):

"Man kan ikke gøre meget ved de store krige og konflikter i verden, når man bor i Thisted, Nakskov eller Fåborg (eller Vrå). Men man kan måske godt stille op til skolebestyrelsen eller blive hjælpetræner for de små fodboldspillere. Så er man bedre rustet til at se TV-avisen, når man kommer hjem."

Tænk over det. Når hjernen bobler over med alt det, der sker – ja, så kan man også gå en tur og tælle træer.

Vi har brug for at holde fast i noget. Stå på noget. Noget konkret. Gøre noget i det nære. Tælle træer. Se og opleve noget – noget grønt, fx.

Der er flere muligheder for at søge stabilitet og genkendelighed.

Forskning har gang på gang vist, at rutiner spiller en stor rolle for vores mentale sundhed. Og mere end det: Rejs dig for en ældre i bussen. Klip naboens hæk. Meld dig som frivillig i en organisation.

Det øger chancen for at være glad og mentalt sund betragteligt – viser den nyeste forskning.

Denne tale er ikke en manual i, hvordan du skal leve dit liv – eller hvor taknemmelig du skal være for at leve i et demokrati. Den er ment som en påmindelse.

Tænk lige over det:

Hvad står vi på?

Hvad kommer vi af?

Hvad kan vi selv gøre?

Og ikke mindst: Hvad kan fællesskabet gøre – i et demokrati med en Grundlov som fundament?

Selvom Grundloven er gammel, og selvom dette land har en mange tusind år gammel historie, så har der løbende været udvikling. I dag på Grundlovsdag vil jeg tage udgangspunkt i nogle af de rettigheder, der blev givet – og ikke givet – da Grundloven blev indført:

Ved indførelsen i 1849 blev mange befolkningsgrupper udelukket fra politisk deltagelse. Disse grupper er blevet kaldt "de syv F'er": *Fruentimmere, folkehold, fattige, fallenter, fjolser, forbrydere og fremmede*.

Først i 1915 fik kvinder stemmeret.

Så jo – der skal hele tiden kæmpes. For rettigheder, for udvikling – ja, for mangfoldighed.

Og kan vi så sondre mellem udvikling og samtidig holde fast i noget genkendeligt? Svend Brinkmann skriver om den udviklingstvang, han mener præger vores kultur negativt.

I bogen »Stå fast« forklarer han, hvordan det konstante krav om udvikling gør os blinde for livets væsentligste ting.

Så jeg spørger igen:

Kan vi sondre mellem udvikling og noget genkendeligt?

Ja. Det kaldes livet.

Birgit S. Hansen

HOLDING A TEDDY BEAR

Tekst produceret i forbindelse med skrivefaget i efteråret 2024.

Holding a teddy bear tightly against her chest. Fear creeping in. Her vision blurred; tears stung her eyes. Waiting. Skin dry, knuckles bluish-red. The warmth of an occasional sunray burned against her cold skin. She stood on the balcony of her school building, looking down at the playground. She wore a dark red dress with dark green tights. Her jacket was still inside.

Until now, everything had been quiet. The sounds around her were muted — her ears had blocked out the chaos. But that changed. Screams pierced her ears — other children. Teachers tried to calm them, though fear trembled in their voices. She could smell the awful scent of burning wood and plastic. She hadn't moved before, but now she looked around. To her left stood three classmates and a teacher. Suddenly, tall flames burst from the door behind them. She felt her blood rush through her veins. Her gaze swept across the area. Fear surged as she realized the entire school was on fire.

The teacher was helping the other children down, one by one, using a thick rope tied to the balcony railing, the other end trailing down to the ground. They didn't seem to notice her presence. One classmate reached the ground safely and ran to the others. Groups of people were fleeing the school — adults escorting children to safety.

Two children and the teacher remained on the balcony.

Then everything shifted. The people on the balcony had transformed into skeletons. They still moved and spoke, but their skin, flesh, and eyes were gone. They listened to one another — though they had no ears. Their bones stayed in place, even though there was nothing to hold them together. The most unsettling part was their eyes. There were no eyeballs anymore — just two dark, infinite-looking voids.

She blinked. When she opened her eyes, she was standing on the playground, facing the balcony, looking up.

The number of skeletons had multiplied. They were climbing over the railing, jumping off, shattering into millions of pieces as they hit the ground. A pile of bones grew at her feet.

From the outside, she looked calm and emotionless. But inside, screams and panic filled her head. Her feet were rooted in place. Her muscles had turned to stone.

Alone.

No one looking after her. No one saving her. The teddy bear was still clutched tightly. Her hands, still unbearably cold.

Lena Brusselmann, student, Fall 2024

Nogle elever arbejder i de helt store størrelser, husk at mål størrelsen på ovnen først!

Kop klar til forglødning

Nogle bliver dygtige på drejeskiven

BESAT AF KERAMIK

Af Trine Bergman Vittrup, keramiklærer

Vi drejer, vi afdrejer, vi ruller plader ud, vi former i pølseteknik, vi støber og glaserer i dagevis, aftener, weekender, og nogle gange tager vi nätterne i brug. Vi er besatte – besatte af keramik!

Vi samtaler om keramik, kigger på fotos af keramik, kigger på hinandens og andres keramik. Vi er mange nationaliteter i keramikværkstedet, vi inspirerer hinanden, vi lærer af hinanden, bliver glade og forbavsede over hinandens evner og kunnen.

Vi forholder os, mærker efter, prøver, fejler, prøver igen. Vi giver ikke op. Vi arbejder stædigt videre i stilhed og i fordybelse.

Vi får skabt fantastisk keramik – fantastiske former, højder, bredder, længder og dybder. Med farverige glasurer og nye tekstu-

rer. Overraskelser, skuffelser, glæde og lettelse. Stolthed og nervøsitet, når vi udstiller på Hjørring Bibliotek og på Kunst i Stenum, for ikke at nævne i interne events og udstillinger.

Vi har udfordret os selv og har udstillet og solgt vores keramik på Julemarkedet på Hjørring Gymnasium. Det krævede mod, men vi gjorde det! Med stor succes!

Vi glæder os til 2025, hvor vi kan fortsætte med de uendelige muligheder, som keramikken giver os. Tak.

De bedste hilsner

Keramiklærer på Vrå Højskole,
Trine Bergman Vittrup

Der er altid gang i en ovn eller to i keramiklokalet

Der er også plads til en snak mens man arbejder

Portrætsstudie malet som pixels

Måske et selvportræt?

I KUNSTENS TJENESTE

Af Malte Westergaard

Kunst er et af de vigtige fag på Vrå Højskole og hører til i den gamle gymnastiksal. Det er et stort lokale med højt til loftet og masser af redskaber og muligheder for at udfolde sig. Rummet fungerer nu udelukkende som et kreativt mødested – gymnastikken og det sportslige er et overstået kapitel.

Underviserne i faget er i øjeblikket filosofistuderende Mikkell og den lokale kunsslær Morten – en mand midt i livet, som selv har lavet adskillige værker, der hænger rundt omkring på højskolen. Han beskæftiger sig også med kunst i sin fritid. Morten lærer eleverne forskellige teknikker og viser, hvordan man kan forbedre sig – både i tegning og maleri.

I gymnastiksalen er der en karakteristisk lugt af maling, som trænger sig op i næseborene og bliver hængende.

Morten giver plads til alle og møder eleverne der, hvor de er i processen. Der stilles nemlig ingen krav om, at man skal være dygtig til kunst – bare man har lyst til at kaste sig ud i det og er villig til at yde en indsats i timerne. Morten er en lærer, som eleverne har tillid til, og med sit rolige væsen bevarer han altid overblikket – uanset hvad dagen bringer. Som højskolelærer er han vant til, at tingene hurtigt kan ændre sig.

Hver elev sidder individuelt og arbejder på sit projekt. Nogle maler, andre tegner. Stemningen er rolig og koncentreret. Du kan høre, hvis nogen taber en blyant. Det minder lidt om at være på biblioteket, hvor enhver lille bevægelse i rummet kan mærkes.

Nogle elever søger inspiration – på nettet, i blade og i andre kunstværker – for at finde idéer til deres næste projekt.

Generelt er faget meget roligt at besøge. Folk sidder fordybet i deres opgaver, og i øjeblikket er maleri på lærred det helt store hit. Morten vejleder løbende eleverne og hjælper dem videre, når de er gået i stå. I kunst er der intet facit – og så længe interessen og gåpåmodet bevares, kan man ikke komme helt galt af sted.

Eleverne er på dette tidspunkt i semestret forholdsvis selvkvørende og har styr på, hvor de forskellige materialer er, og hvad de har brug for, når de skal stable deres kunstværker på benene. Ellers er Morten altid lige i nærheden, og han deler gerne ud af sin store ekspertise.

I skrivende stund er Morten ved at vise nogle elever, hvordan man kan male med akvarelpensler på papir. Han fortæller, at akvarel kan være udfordrende, fordi fejl er svære at rette. Intet er dog helt umuligt – men teknikken kræver koncentration og finesse for at opnå et godt resultat.

Stemningen i lokalet er god. Folk smiler og snakker med hinanden – og det smitter, når man er på besøg i den gamle gymnastiksal.

Malte Westergaard, elev Efterår 2024

Mia holder tale på Grundlovsdag

Besøg af familien

MIAS GRUNDLOVSTALE

Af Mia Fallgaard Nielsen, elev Forår 2024 (Nu ungelærer)

Hej med jer.

Jeg hedder Mia, jeg er 21 år og elev på Vrå Højskole – i hvert fald i et par dage endnu. Som I nok alle ved, er det den 5. juni i dag. De fleste forbinder nok denne dag mest med fars dag – tillykke til alle fædre – men i dag fejrer vi også vores grundlov. For dem af jer, der ikke ved det, blev vores første grundlov stadfæstet den 5. juni 1849, nemlig Junigrundloven. Den rummede dog ikke de idealer og demokratiske rettigheder, som vi i dag betragter som normale og nødvendige – det kom først senere. Grundloven blev nemlig revideret i 1915 og igen i 1953, hvor det ikke længere kun var velhavende mænd med høj status, der havde stemmeret, men nu også kvinder og tjenestefolk. Stemmeretsalderen blev også sænket, og dermed blev hele landet i højere grad repræsenteret og hørt. Man kan vist godt sige, at denne dato ikke er helt almindelig.

Men nok om datoer. Jeg vil hellere tale om, hvorfor vi skal huske grundlovsdag – og hvorfor den skal fejres. Da Frederik d. 7. underskrev Grundloven, sagde vi også farvel til enevælden og goddag til en mere demokratisk styreform, hvor folket kunne blive hørt. En demokratisk styreform, der med tiden har givet os ytringsfrihed og skabt en accept af vores forskelligheder i landet. Det har gjort, at vi i dag kan kigge på hinanden og lytte til hinanden – uanset hvilken baggrund vi har.

I dag står vi på denne højskole, som har eksisteret siden 1872. En højskole fyldt med sjæl, spøgelseshistorier – og virkelig god

kage. Der har været tusindvis af mennesker på denne skole. Mennesker, der har stået lige her, hvor vi står, og som har været med til at opbygge skolens sjæl. De har alle haft et valg og er taget herfra med endnu mere at give videre. Og her står vi så. Vi kommer hver især fra forskellige liv og med en rygsæk fyldt med erfaringer og oplevelser. Vi er ikke blevet tvunget til at overtage vores forfædres arbejde. Vi har retten til at vælge vores fremtid – et valg, som unge i andre lande aldrig får.

Vi ser stadig lande, hvor alt for unge piger bliver giftet bort til gamle mænd. Eller lande præget af korruption, hvor børn og unge ikke har mulighed for at gå i skole. Jeg er taknemmelig for mine rettigheder og vores demokrati. Vi ville ikke være her i dag under de samme vilkår, hvis ikke det var for grundloven.

I den forbindelse vil jeg gerne sige lidt om højskolen og mit forhold til netop denne højskole. Højskolerne blev skabt med afsæt i den grundtvig-koldske tankegang. De var tænkt som steder, hvor almindelige mennesker kunne få indsigt i forhold, der gjorde dem i stand til at deltage i samfundslivet. Der skulle lægges vægt på at forstå sig selv og indgå i fællesskaber. Disse idealer gik hånd i hånd med den nye grundlov – folk ønskede en stemme i samfundet. De ønskede ligeværdighed og fællesskab uden klassekamp. Op til nu har højskolerne i Danmark givet unge mulighed for at blive mere selvstændige og danne deres egne holdninger.

Da jeg blev student i 2022, havde jeg en plan om at tage et sabbatår, hvor jeg kunne arbejde en masse og spare op til en inter-rail, før jeg begyndte på en uddannelse. Men da vi nåede april, kunne jeg mærke, at planerne måtte ændres. Jeg arbejdede et sted med konstant pres, og når jeg rakte hånden ud, tog de hele armen. Mit stressniveau blev højt, og jeg mistede lysten til at lave kunst i min fritid og til at hygge med min familie. Jeg havde brug for en pause, men vidste ikke, hvad mine muligheder var. Jeg følte mig hverken stærk eller modig nok til at tage ud at rejse alene – så foreslog min mor højskole. Jeg havde aldrig tænkt, det var noget for mig, men det virkede alligevel spændende. Jeg faldt over denne højskole, fordi den havde så mange kreative fag som kunst, keramik, musik, tufting, smykker og strik – lige noget for mig.

Siden jeg kom her, har jeg fundet en indre ro. Jeg har fået gnisten og glæden ved kunsten tilbage, og jeg føler, mine ben står mere solidt plantet i jorden. Jeg har fået venner fra hele verden – mennesker med andre kulturer, normer og prioriteringer, men med samme håb og vilje for fremtiden.

Jeg har aldrig haft så meget tro på mig selv, min kunst og min fremtid, som jeg har nu – takket være den ånd og støtte, der findes på en højskole. Højskole er ikke et "slaggeår", men dannelse. Højskole giver det unge menneske mulighed for at udforske og overveje, hvad man vil bruge sit liv på. Vi har så travlt med at blive uddannet og komme ud på arbejdsmarkedet, at vi glemmer at stoppe op og reflektere over den frihed, vi har – eller i hvert fald burde have.

Dette er mit andet sabbatår, og jeg tager også et tredje. Ikke for at undgå systemet, men for at blive helt sikker på, hvad jeg vil – og for at nyde, at jeg stadig står med alle muligheder åbne foran mig.

God grundlovsdag alle sammen.

Mia Fallgaard Nielsen, elev Forår 2024

TÆNK NYE TANKER – HURTIGT

Af Lene Schønning Bruun, højskolelærer

At være højskolelærer med tekstil som omdrejningspunkt er fantastisk – 95 % af tiden. Men 2024 har været en rejse fyldt med både udfordringer og højdepunkter, der har krævet omstilling, kreativitet og meget andet.

En turbulent start

2023 sluttede med en drastisk beslutning: Alle fag på højskolen blev lagt sammen i nye grupperinger. Tekstil blev ét samlet hold, mens musik blev et andet. Beskeden fra ledelsen kom kort før juleferien: *Tænk nye tanker – og gør det hurtigt. God jul, og vær klar til semesterstart.*

Jeg var skeptisk. Hvordan skulle vi lykkes med at kombinere så forskellige fag og elever med så forskellige interesser? Alt i mig gjorde modstand. Men efter en uges tænkepause indså jeg, at jeg arbejdede sammen med nogle af de dygtigste kollegaer, man kunne ønske sig. *"Selvfølgelig kunne vi klare det!"*

Og det gjorde vi. I tekstilfaget delte vi eleverne op i grupper, der på skift havde syning, strik eller tufting. For at give fleksibilitet indlagde vi skiftedage, hvor eleverne frit kunne vælge mellem de tre discipliner. Men allerede efter få måneder blev det tydeligt, at den nye struktur havde sine begrænsninger. Ledelsen valgte derfor at vende tilbage til den gamle fagopdeling fra august.

Tekstil i foråret: Kimonoprojekt

Foråret bød på et ambitiøst projekt. Jeg havde allerede inden semesterstart sagt ja til, at syholdet skulle deltage i en udstilling.

Opgaven lød, at hver elev skulle sy en kimono fra bunden. De skulle selv fremstille stoffet – enten af rester eller gammelt tøj, vi allerede havde – og selv lave mønsteret. Det var en stor udfordring, men også en opgave, der passede perfekt til højskolens kreative puls.

Ved min side havde jeg to praktikanter, Boris og Luna. Sammen planlagde vi en workshop allerede på semesterets anden dag, hvor hele højskolen blev samlet til et fælles projekt: at håndbrodere deres egne navneskilte. Det var både sjovt, lærerigt og en hyggelig måde at skabe en god stemning og samhørighed blandt eleverne.

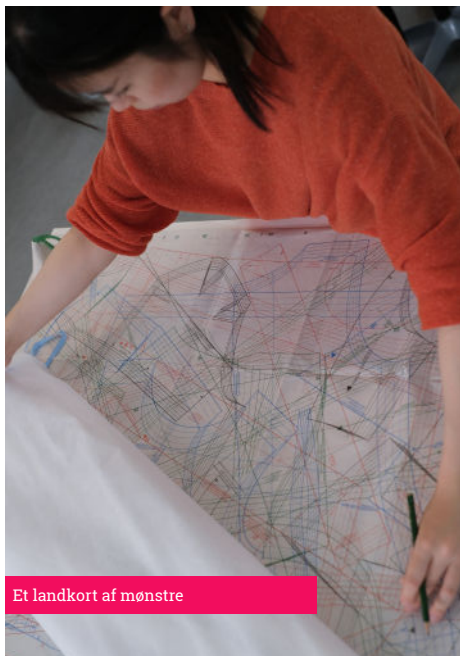
Da tekstilfaget begyndte, stod Boris og Luna for at lære eleverne nogle grundlæggende sømme og introducere dem til symaskinerne. Deres første projekt var en vaskese med bindebånd og løbegang, syet af stofrester. Dette gav eleverne en grundforståelse for materialer og teknikker.

Herefter gik vi i gang med kimonoerne. Det var et omfattende projekt, og undervejs havde vi mange interessante samtaler. F.eks. diskuterede vi, hvordan kimonoer traditionelt lukkes i Japan – fra venstre mod højre, undtagen når man er død, hvor de lukkes som i Vesten – og hvordan tøjet generelt reflekterer kulturelle forskelle.

Vi talte også om nationaldragter og deres anvendelse i forskellige kulturer. Diskussionerne gav projektet en ekstra dimension og gjorde det til meget mere end blot en syøvelse til en udstilling.

Alices kimono

Et landkort af mønstre

Planlægning af arbejdet

Til sidst blev kimonoerne færdige og udstillet både i Stenum og på biblioteket i Hjørring. Resultaterne var imponerende, og eleverne var stolte af deres arbejde. Projektet gav dem ikke kun tekniske færdigheder, men også en dybere forståelse for tekstilhistorie.

Efter kimonoprojektet var der fri syning. Men i løbet af semesteret blev der tre gange indsat nye opstartsdage, hvilket gjorde det svært at nå i dybden med projekterne. Denne hyppige "omstart" betød, at der var stor ulighed i niveauet blandt eleverne gennem hele semesteret.

Sommeren kom – og med den en ny forstander

Efteråret

I august 2024 blev fagene igen opdelt, og det skabte en helt ny ro i sy- og designundervisningen. Mange af de vellykkede elementer fra foråret kunne genbruges, hvilket gjorde overgangen lettere og mere inspirerende.

Et af de helt store højdepunkter var de håndbroderede navneskilte, som vi lavede fælles med hele skolen. Vaskeposeprojektet var en anden succes, hvor eleverne fik mulighed for at afprøve en række forskellige sømme og teknikker.

Vi syede en hue/halsedisse ud af genbrugte T-shirts, hvilket gav eleverne mulighed for at arbejde med både sømme i strikket materiale og faste stoffer. Teknikken med skråbånd blev også afprøvet. Formålet var at eksponere eleverne for en række teknikker på kort tid, så de kunne udfolde deres kreativitet og tage ejerskab over egen læring.

Jeg siger altid, at man ikke kan nå at sy en jakke på ét semester, men dette semester har overrasket mig: Der er blevet syet ikke mindre end fire jakker – og én elev har lavet tre skjorter med variationer. Generelt er der blevet arbejdet med imponerende indlevelse. Eleverne bruger lokalet flittigt uden for undervisningen, og min YouTube-kanal, »Tekstilbanken«, har hjulpet, når jeg ellers har holdt fri. Det har været et helt vildt spændende semester.

Tak for 2024

Året har været en påmindelse om, hvor meget vi kan opnå, når vi møder udfordringer med samarbejde og kreativitet. Eleverne har gjort store fremskridt, og jeg er taknemmelig for at være en del af deres univers – og for at være lærer på Vrå Højskole.

Lene Schøning Bruun

Fra turen til Rubjerg Knude Fyr

LYSFEST OG SOMMERKJOLE

Af Rikke Elster. En sandfærdig fortælling med et twist af fiktion - Teksten er produceret i skrivefaget, efterår 2024

Højskolen elsker kulturarrangementer, og i aften skal vi til lysfest og koncert ved Rubjerg Knude Fyr. Der er noget med, at det gamle fyr er blevet flyttet længere ind på stranden for at undgå at styrte i havet. Jeg roder i tøjskabet og hopper i den blomstrede sommerkjole, som jeg for nylig blev færdig med i faget *Sy og Design*. Den er jeg ret stolt af – og nu skal den luftes.

Med fyldt rygsæk og indsmurt i solcreme fra top til tå indfinder jeg mig i højskolens bus ved siden af Julie. Julie har booket sig ind på højskolen en uges tid for at få ro til at skrive på sit forskningsprojekt. Hun bor over for Karla og mig i gæstehuset Pegasus. Vi er jævnaldrende og svinger godt sammen, og det er skønt at have et andet voksent menneske at mingle med for en stund. Hun ville heldigvis gerne med til aftenens arrangement.

Nu sidder vi der – som to ældre tanter midt blandt alle de unge elever. Vi har svært ved at holde masken, da højskolelæreren går og tæller, hvor mange vi er. Men i det mindste ved vi, at nogen har styr på os, hvis vi skulle mangle, når bussen kører retur. "52!" råber læreren til chaufføren, og bussen sætter i gang og triller lystigt derudad.

Lige indtil vi rammer en trafikprop ... Vi er åbenbart ikke de eneste, der har fået den gode idé at tage til lysfest. Hele Vendsyssel er også på vej. Kaos på P-pladserne. Et menneskemylder af voksne med børn og hunde i snor, slæbende på tæpper, strandstole og madkurve med vinflasker stikende ud – alt i en sirlig gåsegang som en lang

kålorm på stien op mod fyret.

Jeg kigger op og ser et virvar af mennesker i færd med at organisere sig i siddepladser. På afstand ligner det en kæmpe myretue. Med 20 minutters gåtur endnu er jeg allerede træt – især af alt det sand, jeg har fået skovlet ind i mine sandaler. Det knaser mellem tænderne.

Fyret står smukt mellem to stejle sandskråninger, som tilsammen danner en form for gryde, der nu er fyldt med forventningsfulde mennesker.

Endelig når vi op. Julie og jeg spotter en lille plads på den stejle skråning, og halvsvedige og drysset med sand kæmper vi os op. Der er lige plads til to numser i sandet. Jeg må bygge et lille sand-repos til min røv for at undgå at glide ned ad skrænten. Hælene hakker jeg i sandet, jeg åbner flasken og skyller det første glas rosé ned. Det knaser lidt af sand – men dejligt! Roen falder over mig, da koncerten begynder. Koret synger flerstemmig, musikken spiller, solnedgangen bag det gamle fyr skaber en smuk og stemningsfuld aften.

Jeg høvler endnu et glas rosé ned – denne gang knap så sandet. Det bobler i hovedet. *Rikke i Lykkeland*. Hvis det ikke lige var for den snurrende uro i mine underben. En prikkende fornemmelse. Jeg frygter en krampe. Min siddestilling er kejtet – men jeg prøver at holde mig fast i skråningen. Nu forstår jeg, hvorfor alle andre har små strandstole med.

Jeg får øje på en fyr, der sidder et par rækker til højre. Vi får øjenkontakt, smiler og skåler med hinanden. *Gad vide, om han er single?* Han ser sød ud – måske et par kilo for meget i strandstolen, men han har snorlige tænder og stadig hår på toppen. Jeg prøver at spotte, om der er en kvinde eller børn omkring ham, men bliver distraheret af lysshowet, der starter på fyret. De første fem minutter er flotte, med farver og mønstre – men så forvandler det sig til en reklamesøjle for lokale glasværksteder og mørmødre, der drejer ler.

De nu fire glas rosé i kroppen gør sig gældende. Jeg skal tisse. Uroen i mine knæ tager til – jeg tror, blodtilstrømningen er stoppet til mine fødder. Mit blik flakker, og jeg ser fyren rejse sig med sit glas og nærme sig mig. Jeg får hurtigt fyldt mit eget vinglas op og gør mig klar til en skål.

Åhhhh – mit underben ryster. En krampe truer. Han når hen til mig, vi får øjenkontakt. "Hej," siger han. Jeg hæver glasset ... og i det samme strækker mit ben sig ufrivilligt for at undgå krampen. Resultatet: Det værst tænkelige. Hele mit møjsommeligt konstruerede sand-repos kollapser under mig, og jeg glider ukontrolleret ned ad skråningen med vinglasset hævet over hovedet og kjolen oppe omkring ørene. På vejen ned river jeg en ældre herre og hans gravhund med mig, inden vi bliver stoppet af næste række mennesker. Alle vender sig om og glør på det, der nu ligner en menneskelig sandskulptur med fire arme, indviklet i en hundesnor og en fastklemt, panisk gøende gravhund.

Vi får rejst os – mig, gravhunden og den ældre mand. Jeg undskylder, mens jeg forsø-

ger at børste sand af hans nakke. Han er tydeligvis chokeret. Og tysker. "Was machst du? Bist du betrunken?!" sprutter han lige ind i mit tilsandede ansigt.

Hans kone kommer os begge til undsætning. Jeg benytter chancen til at snige mig op ad skråningen igen – i håb om at vinfyren stadig står der og vil skåle. Men han er væk. Det samme er Julie. Øv – hun er skredet med ham, tænker jeg. Irriteret, med sand i alle tænkelige huller og sprækker, pakker jeg hurtigt rygsækken med tæppe og vinflaske – glasset har jeg mistet under nedturen. Jeg magter ikke at lede efter det. Mørket er faldet på, og arrangementet lakker mod enden. Folk samler sig i kålormen for at gå tilbage til bilerne på P-pladsen.

Jeg tjekker uret på min mobil. Ej pis!

Rikke i selvsyet kjole

Højskolebussen kører om 10 minutter, og jeg har stadig lang gåtur foran mig. Jeg kan ikke overhale nogen og må bare følge med i gåsegang – mens jeg håber inderligt, at bussen venter. Vi blev jo talt! Jeg mærker sandet drysse ud af mine underbukser. Jeg prøver at ignorere det. Det går ikke så godt.

Endelig når jeg frem – forpustet, svedig og med fastklisteret sand overalt. Jeg dratter ned i sædet ved siden af Julie.

Hun griner og udbryder: "Kæft, hvor så det sjovt ud! ... Er du okay?"
Jeg slår en falsk latter op. "Ja ja, det var viiiirkelig sjovt."

I tankerne har jeg allerede kvalt hende.

"Hov for resten – jeg sku' gi' dig det her," siger hun og rækker mig en lille krøllet seddel.

"Hvad er det?" spørger jeg.

En håndskrevet seddel, hvor der står:

SKÅL

... og et mobilnummer.

Så var den sommerkjole alligevel ikke helt forgæves.

Jeg elsker højskolens arrangementer.

Rikke Elster

Godt fremmøde til Efterårsmødet 2024

Der øves til aftenens brag af en koncert

Pedel Keld styrede folkedansen

VELKOMSTTALE EFTERÅRSMØDET

Af Lars Vestergaard, forstander

Først og fremmest: Hjerteligt velkommen til Vrå Højskoles Efterårsmøde 2024.

Det er med en god portion ærefrygt, at jeg står her – som helt nyudnævnt forstander og en absolut novice i højskolesammenhænge – og skal byde velkommen til et efterårsmøde på Vrå Højskole.

For jeg ved jo, at efterårsmøderne gennem mange år har været en væsentlig institution. Både for Vrå Højskole og for egnen – men også for højskolebevægelsen som helhed. Det har jeg i hvert fald hørt.

Derfor var min første tanke, da jeg satte mig ned for at skrive denne tale: *Jeg må finde ud af, hvornår de her efterårsmøder egentlig begyndte.*

Som jeg ofte gør, spurgte jeg nogle klogere mennesker end mig selv. For eksempel Peter Iversen og John Schmidh – som vel må betegnes som de absolutte sandhedsvidner, når det kommer til Vrå Højskoles historie.

Jeg fik en masse nyttig viden om efterårsmøderne. For eksempel blev jeg belært om, at efterårsmøderne i dag nok egentlig er en sammensmeltning af to ting: De traditionelle efterårsmøder og elevdagene for skolens tidligere elever.

I tidligere tider lå efterårsmøderne engang i september, når høsten var i hus. Så kom egens bønder til højskolen for at fejre det og få lidt åndelig føde i form af foredrag og diskussioner. Det varede som regel flere

dage.

Gammel-elevdagene lå derimod tættere på kunstugerne i begyndelsen af sommeren – og de kunne vare op til en hel uge.

Jeg fik sikkert også en hel masse andet at vide – som jeg har glemt – men vi nåede vist aldrig frem til, hvornår efterårsmøderne begyndte.

Men så, pludselig i onsdags, da jeg gik og rodede i nogle af de mange bunker på mit kontor, faldt jeg over en stak med en lille gul post-it på. Der stod: *"Vrå Højskoles historie."*

Bunken var ikke tykkere end en gammel-dags telefonbog – så den rummede næppe det hele – men jeg fornemmede, at den var værd at kigge i. Og sørme! Et sted i bunken lå en fotokopi af et jubilæumsskrift for skolens 100-årsdag, og dér – på side 19 – kunne jeg læse, at det første efterårsmøde samlede 1.000 mennesker på højskolen i 1879.

At kunne samle 1.000 mennesker spontant til en politisk tale om højskolebevægelsen – det er nok for meget at håbe på i dag. Men det er vigtigt at blive mindet om, at "højskole" i 1879 var noget helt andet, end det er i dag.

Lad os spole tiden lidt tilbage.

I 1879 herskede Estrup-styret i Danmark. Regeringen ledede landet på såkaldte provisoriske love – altså love, der reelt ikke havde flertal i Folketinget. Det var en rød

klud i ansigtet på landbefolkningen, da partiet Venstre, som var Folketingets klart største, reelt var sat helt uden for indflydelse.

Flere højskoler – med Vrå Højskole i spidsen – nægtede derfor at betale skat. Estrup-styret svarede igen ved at fratage de oprørske højskoler deres statstilskud. Alligevel klarede de sig – her i Vrå blandt andet gennem forhøjede skolepenge og indsamlinger blandt egnsens befolkning.

Konflikten med Estrup-styret var så tilspidset, at Jørgen Terkelsen, Vrå Højskoles første forstander, rejste rundt i hele Vendsyssel og holdt brandtaler mod regeringen – samtidig med, at han var med til at oprette og bevæbne en række skytteforeninger i landsdelen.

Reelt kan man sige, at store dele af højskolebevægelsen på det tidspunkt var en slags modstandsbevægelse. Terkelsen var blandt andet kendt for at sige:

"Tror du på din sag, skal du ikke være bange for at hævde den. Uanset prisen."

Estrup-styret var absolut ikke begejstrede for hverken Terkelsen eller Vrå Højskole, som dengang lå i Stenum. Skolen blev beskrevet som en "revolutionær ørnerede", og Terkelsen som en "ungdomsfordræver, der anbefalede voldelige metoder og holdt til på sit arnested for anarkistiske tendenser."

Det kulminerede med Slaget på Store Brønderslev Marked den 6. september 1886 – hvor et slagsmål hurtigt udviklede sig til et regulært opgør, da gendarmene blandede sig og blev jaget på flugt af de lokale.

Ja, der er sket en del med højskolebevægelsen siden da.

Men det er sundt at blive mindet om, hvor vi kommer fra – og at højskolen, og særligt Vrå Højskole, er født af nogle idéer og idealer, som folk dengang var villige til at risikere rigtig meget for.

Det får mig til at tænke: Hvad kæmper vi for i dag?

Hvad er højskolens opgave i dag?

Det er et stort spørgsmål. Og i næste uge skal jeg til Højskolernes Årsmøde på Sydfyn, hvor det helt sikkert vil blive diskuteret.

Jeg er sikker på, at der er næsten lige så mange svar, som der er højskoler og højskolefolk. Men vi kan jo starte et andet sted og se på, hvad det politiske system mener, højskolerne skal.

I sidste uge blev der indgået en bred politisk aftale, der afsætter 40 millioner kroner over fire år til at få flere unge på højskole – især dem uden job eller uddannelse. Det sker blandt andet ved at øge stipendiemulighederne.

Det er dejligt – og vi er glade for det. Vi vil selvfølgelig forsøge at finde løsninger, så nogle af de unge kan komme til Vrå.

MEN ... (der er jo desværre altid et men).

En sådan aftale siger også noget om, hvordan det politiske system ser højskolerne: Som redskaber til at få unge i job og uddannelse.

Det er også det, vi mærker, når kommunerne en sjælden gang sender unge til os. Målet er sjældent dannelse, livsmestring, kunst eller udsyn – det handler om at gøre dem "klar" til noget. Til uddannelse. Til job.

Og ja – alle undersøgelser viser, at højskoleophold hjælper. Frafaldet på uddannelserne falder, og flere kommer i gang.

Men det er ikke det, vi råber højt om.

For det er et biprodukt. En bonus. Noget, man får med – uden at skulle betale ekstra. Det må *aldrig* være hovedformålet med at gå på højskole.

Vi skal ikke bidrage til en opskruet idé om, at unge skal være "klar" – ikke til livet, men til uddannelse og job. Og helst hurtigt.

Det er ikke vores opgave.

Vi skal heller ikke definere os for meget ud fra, hvad vi *ikke* er.

Men jeg vil alligevel godt prøve at sige, hvad Vrå Højskole er:

Vrå Højskole er som et sæt støjdæmpende ørebøffer.

Når man tager dem på, forsvinder baggrundsstøjen og efterlader det væsentlige. Man lukker ikke verden ude – man kan stadig høre ambulancer og fuglesang – men man får lettere øje på det, der betyder noget.

Når støjen forsvinder, kan vi sænke skuldrene. Løfte blikket. Se, at verden udenfor støjmuren er både stor og smuk.

Den verden vil vi gerne vise vores elever.

Men det er ikke nok. Vi har også en dan- nelsesforpligtelse. Vi skal tage dem i hånden og hjælpe dem med at navigere i den verden.

Her på Vrå gør vi det gennem det kreative og kunstneriske. Vi bruger fagene som værktøjer – om det så er keramik, skrivning, syning eller noget ottende. De er ikke målet – de er redskaber til at hjælpe eleverne med at udforske sig selv og verden.

Vi giver dem et kort og et kompas. Til at forstå sig selv, hinanden – og demokratiet, fællesskabet, nysgerrigheden, ligeværdighe- den.

Mit inderlige håb er, at når de tager herfra, så har de fået deres egne støjdæmpende ørebøffer. Deres eget klædeskab til Narnia – noget magisk, de altid kan tage på, når støjen bliver for meget.

Og jeg tror faktisk, at Jørgen Terkelsen ville kunne se sig selv i det her. Jeg tror, det er præcis dét, han ville tordne om i dag.

Rigtig godt efterårsmøde!

Lars Vestergaard

Nogle arbejder med pensel, andre med nål og tråd

Ekspirementerende teknikker

Igangværende arbejde

POLKE, DAN-CAKE OG BRAS

Af Morten Søndergaard, højskolelærer

To gode semestre har endnu en gang nået sin afslutning på højskolen. Dejlige dage med skønne elever. Besøg i Kunstbygningen for at se Ung Dansk Samtidskunst og Tilbageblik. Vi så Polke, Kiefer og Baselitz-udstillingen på Kunsten. Dan-Cake party på begge semestre.

Både forår og efterår blev der indledningsvist arbejdet med klassiske emner: portræt- og perspektivtegning, stilleben-maleri og croquis-tegning – senere collage og akvarel. Eleverne fik hurtigt fingrene ned i snasket og kunne eksperimentere med deres eget udtryk og favoritmedie.

Der blev produceret kunst, som var bras, og bras, som var kunst – og hvem kunne se forskellen? Kunst i en nøddeskal.

Man kan arbejde med kunsten på uendeligt mange måder – William måtte udtrykke sig gennem indretning af et spøjst art-room, Chryssafia med tusch og akvarel, Sofie med oliemalingen, Tor med tal-malerier osv. Alle kom med noget hertil, og alle gik med noget herfra – tak for det.

Morten Søndergaard

Dan-Cake party er et hit, også for internationale elever

Rebecca og Fie strikker

- og de strikker non-stop

Garn i lange baner, nyt garn, blåt garn og alt der imellem.

FRITIDSINTERESSE FOR SJÆLEN

Af Janne Kjærgaard, højskolelærer

Der er mange privilegier forbundet med at være højskolelærer – og mange færdigheder, som jeg synes er vigtige at give videre til højskoleelever. De skal lære glæden ved et forpligtende fællesskab, lære at engagere sig, danne identitet og skabe et godt og sikkert ståsted i verden.

Men jeg har altid tænkt, at det største privilegium og noget af det allerfineste, man som højskolelærer kan give videre til elever, er en god fritidsinteresse! Det lyder måske banalt, men jeg mener, at fritidsinteresser, i mit tilfælde håndarbejde - strik, vævning og tufing - er en lidt overset del af et godt liv.

Fritidsinteresser giver glæde og kan følge os igennem hele livet – både når det er let og sjovt, men også i perioder, hvor det er tungt og svært – eller bare i den almindelige leverpostejshverdag. Det giver ro, når vi

har brug for det, men det giver også energi og træner vores kreativitet. Opliver, om man vil.

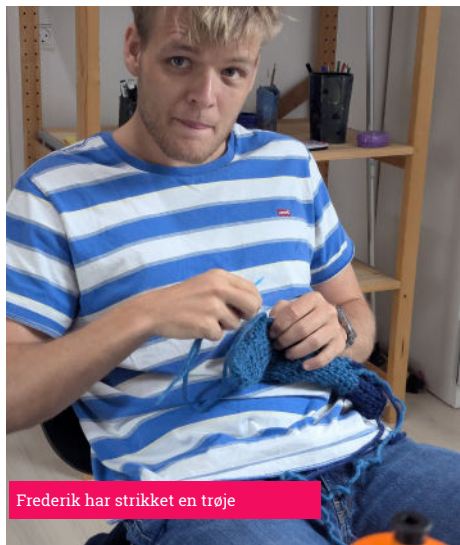
Samtidig er fritidsinteresser en adgangsbillet til sociale fællesskaber; for mig strik-kecaféer, vævekredse eller tilfældige møder, hvor man opdager en fælles interesse. På den måde bliver fritidsinteresser også et værn mod ensomhed.

Der tales en del om de sundhedsfremmende egenskaber ved håndarbejde (eller Craft) i disse år. Jeg er enig! Det er fedt at have en god fritidsinteresse...

Janne Kjærgaard

Håndarbejdets gratier

Frederik har strikket en trøje

10 LONDON TERRACE

Af Anneke Levin, elev, Efterår 2024 - Teksten er produceret i forbindelse med skrivefaget, efterår 2024

In my final year of university, I found myself sharing a house with six strangers. It was a four-story townhouse at the end of a cul-de-sac, located in a notoriously colourful neighbourhood. The only route to the main road was through a dark, narrow alleyway. I'd discovered the listing on Facebook—two rooms were open, the rest already claimed. The house had a crumbling white façade, chipped and smeared with grime, as though it wore its own layer of dirt and dust. My bedroom, an attic nook with a slanted ceiling, had a lively moth infestation. A large window in that slanted wall became my nightly escape; I'd prop myself up on the tiles, elbows braced against the roof, breathing in icy air and watching house parties in the complex next door or trains pulling into the nearby station.

In winter, we couldn't afford heating. I remember the sensation of my fingers and toes going numb, the stinging burn of my nose thawing in the hot shower. Leaving my bed or stepping out of the steamy bathroom was a small agony, as the cold air seeped into my bones. The walls grew damp with mould, mushrooms pushed through rotting floorboards, and my clothes always felt faintly wet. My sheets, too, clung with a persistent chill.

The entryway was a mess of stray shoes, crinkled advertisements, and junk mail. The bannister wobbled, threatening to break if handled too roughly. My roommates contributed to a steady chaos, each corner marked by signs of our collective neglect. The kitchen was a battlefield of meal prep

containers and expired food—the fridge an odd mosaic of fresh ingredients and rotting cucumbers. Around the trash bin, grime had settled into a permanent ring. Our dining table was littered with the relics of our lives: tobacco shavings, stolen bar mats, pint glasses, crumpled filters, and leftover paper packets. In the living room, two leather couches faced a small TV and a Wii console, surrounded by forgotten gym equipment and fading beanbags.

When the cold inside became unbearable, we'd retreat to the heated refuge of a nearby café or library. Our route often diverged around crime scenes or fresh graffiti, eyes down to avoid icy patches or accidental confrontations. At night, I'd walk home from the bus or train, headphones in, admiring our dingy house with all its lights on—a soft, welcoming glow cutting through the fog.

Though we lived together for less than a year, that time felt both infinite and fleeting. Every evening, we'd gather around the dining table, each with a different meal, watching each other swipe through dating profiles or argue over the best pub for a first date. Nights often found us congregating in the living room for Wii bowling or golf, where competition grew heated and sweaters and shirts were tossed aside. Sprawled across the leather couch with my head on a faded beanbag or a pile of old Halloween costumes, I'd revel in their laughter, feeling a bittersweet awareness of how temporary it all was.

Our ventures were rarely planned: stumbling into pubs, squeezing into crowded house parties, dragging each other to the gym, or heading to a club on a whim. We were a clumsy, rowdy group—tossing cups into the crowd, bumming cigarettes from strangers in the smoking area, laughing as a passing comment evolved into a future inside joke. I was always conscious of how brief these moments were, as a final-year student always is. As exams approached, things inevitably quieted; the chill receded, the mould started to fade, and our outings dwindled. There was no clear ending - just scattered, awkward goodbyes and a group chat that slowly went quiet.

For just under a year, we shared that grimy house at 10 London Terrace, finishing our final chapters of university. It was a place of chaos and cold, yet its odd charm has lingered with me. Looking back, I realize

that perhaps it was the brevity of it all that made it so precious. I never expected to miss the mould creeping up the walls, the icy touch of the air, or the constant hum of noisy neighbours. I even miss sprinting down that alley, the occasional sight of a police line, and, most of all, the chaotic energy my housemates brought.

When that year ended, we drifted into separate lives - staying loosely connected but never quite recapturing what we had. I think back to 10 London Terrace, each room etched in memory, suspended in time - a chapter forever closed. Somehow, we six strangers managed to forge something lasting. It feels like a gamble that paid off in memories - the kind that linger long after you've left.

Anneke Levin

Fra syge beats til singer-songwriter sange, alt kommer en tur i maskinen (og Ableton).

FRUSTRATION, TVIVL & FEDE BEATS

Af Anders Deibjerg Lind, underviser i Musikproduktion

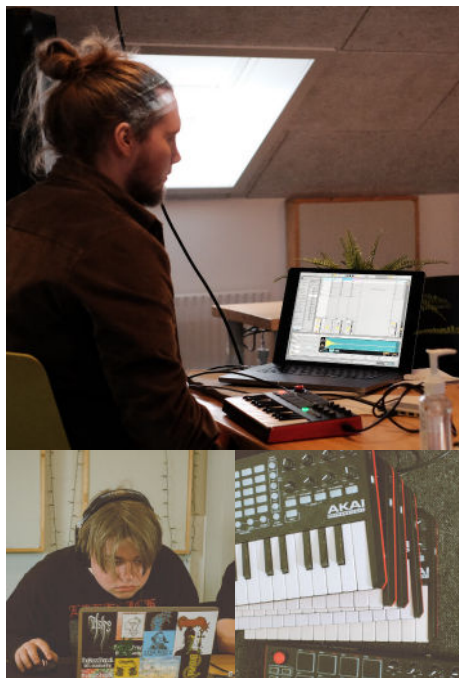
Hvert semester er der altid ét øjeblik, der står klart for mig og fylder mig med enorm glæde og stolthed. Igennem de sidste mange semestre har musikproduktionsholdet spillet til semesterets sidste fest. Det er kulminationen på en lang proces. De fleste af mine elever har aldrig produceret musik, før de starter på højskolen, og da slet ikke stået på en scene foran et publikum og spillet noget, de selv har lavet.

Det er svært at producere musik, især i starten, hvor man slås med selve ideen om at skabe musik og samtidig navigerer rundt i et teknisk musikprogram, man måske aldrig har arbejdet med før. Begyndelsen af hvert semester er derfor altid en kamp for mig. Det er en kamp med tiden. Jeg kæmper for at få hver elev til at nå et punkt, hvor de tror på sig selv, og ikke længere slås med processen, men bliver grebet af den.

Nogle elever når aldrig det punkt, hvor det siger klik, lampen tænder, og det hele giver mening, og det er også okay. Andre hygger sig med det i undervisningen, men så heller ikke mere end det... og så er der dem, hvor hele verden ændrer sig. Dem der, ligesom jeg selv, finder et kreativt frirum at forsvinde ind i. Et sted, hvor man kan fordybe sig og til tider glemme problemerne i verden udenfor. Et sted, hvor man kan udtrykke og bearbejde følelser og tanker, som ord måske har svært ved. Et sted, hvorigennem man kan danne fællesskaber og venskaber, og som kan være med til at give identitet og sætte en retning i livet. Musikken har givet mig rigtig meget i mit liv, og det er en gave at kunne give en smule af det videre...

Det er kulminationen på en lang proces, når eleverne én efter én indtager scenen til semesterets sidste fest. Frustration, tvivl, op- og nedture og hårdt arbejde... men når de står der i mørket, de farvede lamper blinker, bassen pumper, og deres venner i en stor, svedende, hujende flok hopper og danser foran dem, kan jeg se det i deres øjne. Glæden, stoltheden og følelsen af at have opnået noget... Jeg danser også lidt med, men mest af alt lister jeg lidt rundt nede bagved og betragter det hele med et stort smil på læben og en glæde, der varmer helt ind i hjertet. Lige der ved jeg, hvorfor jeg er højskolelærer.

Anders Deibjerg Lind

Farvebilleder fra det gamle trækamera

Fremkaldt i dagslys (og lidt kemi)

ET MIRAKEL I FOTO

Af Kristian Bast, fotolærer

Et år i fotohuset med masser af aktivitet. Begge semestre har budt på mange kreative sjæle, og eleverne har været igennem alle de klassiske dyder inden for analog fotografi samt en række spændende printteknikker – heriblandt det klassiske mørkekammerprint med færdigproduceret fotopapir. Eleverne har også produceret deres eget fotopapir med flydende emulsion samt arbejdet med den ældgamle Cyanotypi-teknik.

Efterårssemesteret har især været præget af en grundig fordybelse i farveteknik – både i forhold til fremkaldelse og printning af film og analoge farvebilleder.

Årets – eller måske årtiets – største bedrift i fotohuset er dog, at eleverne fra efterårssemesteret har knækket koden til at lave farvebilleder med vores gamle trækamera. Det er en yderst kompliceret proces, hvor billedet fotograferes i magenta/orange lys og først fremkaldes i den forkerte fremkaldervæske. Derefter belyses farvefotopapiret med dagslys og fremkaldes i farvefremkalder – også i dagslys, hvilket normalt ville ødelægge billedet. Men ikke i dette tilfælde. Her opstår et smukt belyst farvefoto, der minder om de varme toner fra fotografier taget i 1970'erne.

Fotoeleverne har primært fotograferet analogt – trods skolens efterhånden omfattende samling af digitale spejlreflekskameraer. De digitale kameraer bruges primært i fotostudiet som træningsværktøj og giver en blød indflyvning til studiets mange kreative lysmuligheder.

Semesteret skulle egentlig have været afsluttet med en grundig rengøring af fotokablerne, men eleverne valgte i stedet at give rummene et kærligt løft – med henblik på at skabe en hyggeligere stemning og dejlige hjørner, hvor man kan sidde og redigere billeder samt scanne de analoge negativer.

Mørkekammeret har heller ikke været forsumt i 2024. Nogle elever har nærmest levet derinde – både i undervisningstiden, men også i weekender og hverdagsaftener.

Kristian Bast

ÅBNINGSTALE TILBAGEBLIK

Af Lars Vestergaard, forstander. Åbnings tale til udstillingen *TILBAGEBLIK* i Kunstbygningen, 14. sept. 2024

Kære alle sammen,
Jeg står her med rystende hånd og bævendehjerte, for jeg har det, som om jeg er lige ved at åbne døren ind til troldmandens værksted. Og man ved jo aldrig, hvad man finder bag sådan en dør – heldigvis.

Udstillingen *TILBAGEBLIK* er en åbning ind til både fortiden og til det forvandlingsrum, hvor hverdag bliver til kunst. Og det er derfor en utrolig vigtig udstilling, der på mange måder rammer direkte ned i alt det, jeg som forstander på Vrå Højskole dagligt forsøger at skabe rammerne og stemningen for.

TILBAGEBLIK er en udstilling, som ikke blot åbenbarer værkerne, men også tager os med på en magisk rejse ud på de skjulte stier, omveje og vildveje, som førte til værkerne skabelse. Igennem *TILBAGEBLIK* får vi chancen for at opleve, hvordan kunsten bliver til, og ikke mindst, hvordan kunstneren bliver til. Vi kommer med på den rejse, hvor kunsten og kunstneren udvikler sig over tid og gennem prøvelser, øvelse, eksperimenter, frustration – og gentagelse.

Når vi to gange om året tager imod nye elever på højskolen her lige inde ved siden af, står vi på mange måder foran begyndelsen på en lignende rejse. Vi tager imod en flok unge mennesker med håb og aspirationer, drømme og længsler. Og fordi vi er den højskole, vi er, går mange af elevernes håb og drømme i retning af det kreative og kunstneriske.

Vores opgave er at skabe rammerne, rummet og atmosfæren, der giver eleverne de

bedst mulige forudsætninger for at komme så langt som muligt i deres egen personlige rejse. Vi kan støtte undervejs, dele faglig viden, opmuntre og samle op, når de styrter, men ultimativt er det en rejse, de kun selv kan foretage.

Med denne udstilling får vores elever og alle andre besøgende en helt unik mulighed for at kigge nogen over skulderen, som selv har foretaget denne rejse. Vi får mulighed for at kigge nysgerrigt ind i kunstens maskinrum. Vi bliver pirret til at forstå, at et kunstværk ikke blot er en spontan idé, men resultatet af opsamlet erfaring, afprøvning af materialer, ideer og grundige iagttagelser over tid. Det tror jeg ikke kun, at Vrå Højskoles elever har brug for – det har vi alle sammen brug for.

I de senere år har jeg både som privatperson og nu som højskolemand fornemmet en drejning i samfundet i retning af det produkt- og resultatorienterede. Balancen mellem proces og produkt er blevet forskubbet. Vi er mindre fokuserede på processen og skarpt fokuserede på produktet – det perfekte produkt, vel at mærke. Vi forventer at skabe det perfekte i første forsøg. Eller i hvert fald på meget kort tid. Vi forventer af os selv, at vi er genier uden at øve os. Vi kunne bruge lang tid på at diskutere, hvorfor det er blevet sådan, men her vil jeg blot konstatere, at det er en tendens, jeg mærker tydeligt, og som vi også mærker tydeligt på højskolen. Eleverne vil kunne dreje den perfekte vase i første forsøg, male det vellignende, men dog abstrakte figurative portræt i introugen, og de vil gerne skabe

det perfekte analoge sort/hvide kunstbilleden uden tidligere at have været i et mørkekammer. Når virkeligheden så rammer, bliver de overraskede, frustrerede og kede af det. De tvivler på sig selv og føler sig som fiaskoer.

Min påstand er, at vi alle er præget af tidens fokus på det perfekte produkt, men intet sted er det mere tydeligt end hos de unge – og på intet område er det mere uhensigtsmæssigt og begrænsende end i kunsten. Kunsten må i mine øjne altid bunde i en evig, nysgerrig undersøgelse af det uperfekte – eller i hvert fald en accept af, at 'det perfekte' i bedste fald er et subjektivt udtryk for en indre tilstand.

Det minder TILBAGEBLIK os om, og derfor vil jeg gerne takke de otte samtidskunstnere, der er med på udstillingen, for at de vil tage os med på deres rejse.

Måske er det på sin plads med en ekstra lille tak til tre af de deltagende kunstnere – Jonna Pedersen, Simon Grimm og Jacob Hoff – der har stået for det praktiske samarbejde med Kunstbygningen i Vrå, Engelsamlingen og Janus Bygningen i Tistrup. Det er deres engagement og samarbejde, der har gjort udstillingen mulig.

Jeg håber, at rigtig mange vil dykke ned i den kunstneriske proces og nyde den dybde og rigdom, som kun kunstens maskinerum kan tilbyde. Tag med på rejsen – for det er en helt afgørende vigtig rejse for alle mennesker, og den er vigtigere end nogensinde.

TAK...

Lars Vestergaard

Fra udstillingen TILBAGEBLIK

ELEVER FORÅR 2024

Alice Lumens
Amalie Dencker
Ane Egede
Anna Lauridsen
Anna Aaen Larsen
Annika Larman
Anri Kubota
Arisa Oshima
Arnatsiaq Danielsen
Astrid Rasmussen
Atsianguaq Olsen
Bjarke Bjørn Fisker
Bo Sahlgreen
Cecilia Aparicio
Cecilia Hestvang Rasmussen
Cecilia Ingemann
Charles de Donnea
Chiaki Yui
Cirio Otuari Ward Nethersole
Constanza Pecini
Elisabeth Skov
Ella Mathiassen
Emilia Hartmann Hansen
Emma Ifversen Espersen
Evelyn Opio Abang
Fie Samsøe Andersen
Fiona Gericke
Frederik Møller Holst
Frederik Scheel Nielsen
Gaba Høy Ignatiussen
Hakim Rashid Mohammed
Haruka Murakoshi
Haruno Iwata
Hjalte Groenemeijer Nielsen
Hyerin Oh
Inci Berk
Isalena Eara Madsen
Ivalo Dalager
Jeffrey Amoako
Jennifer Akyereko
Ji Woo Shin
Julianna Olsen

Julie Marie Christtreu
Juvia Ramsing Krenchel
Karen Ueminami
Katrine Johansen
Kenneth Nielsen
Koichi Tsubaki
Kristine Vognstrup Fog
Lauge Krohn
Laura Albertus
Line Aaen Østerballe
Lola Oddrun
Luna Helms
Madeleine Klæbo Andersen
Maitena Yeri Campás
Malte Westergaard Nielsen
Marine Blanchard
Mark Jensen
Markus Lorensen
Mia Fallgaard Nielsen
Michitaro Takeda
Mikkel Munkholm Eriksen
Mikol Platou Haggæussen
Mizuki Inagaki
Mutebi Huzaifa
Patricia Sucre Jensen
Rebecca Andersen
Rune Paredis
Salomine Janussen
Sandra Lisberg Lynnerup
Sara Nielsen
Sarah Madsen
Sofie Taylor Sørensen
Sólveig Valgeirsdóttir
Tenna Marie Hvid Straaten
Thomas Eliassen
Tiyanna Pihl Johannesen
Toko Tsutae
Tor Rune Krogh
Tsuyoshi Kasada
Valentina Rivial
Yu Signe Dunker

ELEVER EFTERÅR 2024

Alma Mølgaard
Amalie Dencker
Amalie Rosalia Nordfeld Larsen
Ann Sofie Jensen
Anna Madsen
Anneke Levin
Anri Kubota
Ao Hashizume
Asta Hejle Kristensen
Astrid Hjort
Astrid Rasmussen
Axelle Rolland de Rengerve
Aya Funaba
Caitlin Ward
Cecilie Dahl Lihme Jensen
Chikako Itabashi
Chryssafia McNelis
Cirio Otuani Ward Nethersole
Ditte Marie Sommer
Ella Mathiassen
Emilie Høgh
Emma Irmak
Frederik Scheel Nielsen
Frida Kirstine Hangstrup Ottesen
Hanako Fukaya
Hiyori Yoshikawa
Ida Knudsen
Jeff Sjaker Kirch Bojer
Jens Paul Pivat
Jensine Umerineq
Jóhanna Thorarinsdóttir
Jaani Kaala Berthelsen
Kana Kusumi
Katharina Jasmin M. Wuytjens
Kazuki Funami
Koharu Uji
Konomi Koyanagi
Kristina Fontain

Lauge Krohn
Lena Brusselmans
Liam Vold
Line Aaen Østerballe
Linh Lebrun
Lærke Julie Johansen
Malte Westergaard Nielsen
Martin Gervacio Knudsen
Mathilde Caspersen
Memori Kimura
Michelle Maria Mengel
Misaki Hiraoka
Mutebi Huzaifa
Naja-Nuka Mikaelson
Nicholas Nico Rico Balinda
Niviaq Sandgreen
Norah Klooster
Peter Semsén
Ramiro Monroy Quijada
Rikke Elster
Signe Møller Jensen
Sille Segall
Sofia Campos Snels
Sofie Derosche
Sofie Taylor Sørensen
Stine Baade Kirk
Ulrikka Kalia
William Beldam Løkke
William Weinrich Nielsen
Yuka Koga
Yuna Hasegawa
Zara Sprecher
Zoé Beguin

TAK FOR ET SPÆNDENDE 2024